

Tytuł aktu normatywnego

Marek Górecki

Warszawa 2025

Harmonogram szkolenia

- 1) Tytuł ustawy materialnej;
- 2) Tytuł ustawy zmieniającej;
- 3) Tytuł ustawy wprowadzającej
- 4) Tytuł rozporządzenia;
- 5) Tytuły aktu prawa wewnętrznego;
- 6) Rodzaje odnośników;
- 7) Przykłady.

Tytuł aktu normatywnego

1. Tytuł ustawy materialnej – systematyka ustawy

[§ 14 ZTP]

1. Ustawa zawiera:

1) tytuł;

2) przepisy merytoryczne;

3) przepisy o wejściu ustawy w życie.

2. Ustawa zawiera także przepisy przejściowe lub dostosowujące oraz przepisy uchylające, jeżeli reguluje dziedzinę spraw uprzednio unormowaną przez inną ustawę.

3. Ustawa może zawierać przepisy wprowadzające zmiany w innych ustawach (przepisy zmieniające), przepisy epizodyczne oraz przepisy o utracie mocy obowiązującej ustawy.

(...)

Tytuł aktu normatywnego

1. Tytuł ustawy materialnej – systematyka ustawy

[§ 15 ZTP]

Poszczególne elementy ustawy zamieszcza się w następującej kolejności:

1) tytuł;

2) przepisy merytoryczne ogólne i szczegółowe;

3) przepisy zmieniające;

3a) przepisy epizodyczne;

4) przepisy przejściowe i dostosowujące;

5) przepisy uchylające, przepisy o utracie mocy obowiązującej ustawy oraz przepisy o wejściu ustawy w życie (przepisy końcowe).

Tytuł aktu normatywnego

1. Tytuł ustawy materialnej – systematyka ustawy

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 5 lipca 2013 r.

Poz. 778

USTAWA

z dnia 10 maja 2013 r.

**o uchyleniu ustawy o przekształceniu własnościowym przedsiębiorstwa państwowego
Polskie Linie Lotnicze „LOT”**

Art. 1. Traci moc ustawa z dnia 14 czerwca 1991 r. o przekształceniu własnościowym przedsiębiorstwa państwowego Polskie Linie Lotnicze „LOT” (Dz. U. Nr 61, poz. 260 oraz z 1996 r. Nr 106, poz. 496).

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *B. Komorowski*

Tytuł aktu normatywnego

1. Tytuł ustawy materialnej – systematyka ustawy

1. Tytuł;

2. Przepisy merytoryczne:
  - 1) ogólne;
  - 2) szczegółowe:
    - a) prawa materialnego,
    - b) ustrojowe,
    - c) proceduralne,
    - d) o karach pieniężnych i karne.
3. Przepisy zmieniające;
4. Przepisy epizodyczne;
5. Przepisy przejściowe;
6. Przepisy dostosowujące;
7. Przepisy końcowe:
  - 1) uchylające;
  - 2) o utracie mocy obowiązującej;
  - 3) o wejściu w życie ustawy.
8. Załącznik.

1. Tytuł;

2. Przepisy zmieniające;
3. Przepisy epizodyczne;
4. Przepisy przejściowe;
5. Przepisy dostosowujące;
6. Przepisy końcowe:
  - 1) uchylające,
  - 2) o wejściu w życie ustawy;
7. Załącznik.

Tytuł aktu normatywnego

1. Tytuł ustawy materialnej

[§ 16 ZTP]

W tytule ustawy w oddzielnych wierszach zamieszcza się:

1) oznaczenie rodzaju aktu;

(ze wskazaniem podmiotu będącym twórcą tego aktu – w przypadku ustawy wyrażonym w sposób *domyślny*)

2) date ustawy;

(cyfry arabskie, *miesiąc słownie*, rok zapisany cyframi arabskim, na końcu skrót „r.”)

3) ogólne określenie przedmiotu ustawy.

(przedmiot ustawy określa się możliwie *najzwięźlej i w sposób adekwatnie* informujący o treści)

Tytuł aktu normatywnego

1. Tytuł ustawy materialnej – unikalność tytułu

Przykład (**nieprawidłowej praktyki**):

W dniu 28 lipca 2005 r. Sejm RP uchwalił dwie ustawy o bardzo podobnych tytułach:

USTAWA
z dnia 28 lipca 2005 r.
o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego

USTAWA
z dnia 28 lipca 2005 r.
o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw

Tytuł aktu normatywnego

1. Tytuł ustawy materialnej – data ustawy

[§ 17 ZTP]

Datę ustawy poprzedza się zwrotem „z dnia”, a następnie zamieszcza się wskazanie dnia zapisanego cyframi arabskimi, nazwę miesiąca określoną słownie oraz wskazanie roku zapisanego cyframi arabskimi ze znakiem „r.”, jako skrótem wyrazu „rok”.

Przykłady:

~~z dnia 02.04.2025 r.~~

~~z dnia 2 kwietnia 2025 roku~~

z dnia 2 kwietnia 2025 r.

Tytuł aktu normatywnego

1. Tytuł ustawy materialnej – data ustawy

Po uchwaleniu przez Sejm RP ustawa jest przesyłana do Senatu RP. Wówczas jest już opatrzona datą tego uchwalenia. Jeżeli Senat RP nie wniesie poprawek, to ustawa z tą niezmienną datą jest przesyłana do Prezydenta RP. Jeżeli Prezydent ją podpisze, data ta staje się datą ustawy. Oznacza to, że co do zasady data ustawy to dzień, w którym ustawa została w III czytaniu uchwalona przez Sejm RP.

Jaką datę należy wskazać w tytule ustawy w sytuacji, gdy:

- 1) Senat RP proponuje poprawki i Sejm RP przyjmie chociażby jedną z nich (a mówiąc precyzyjnie „nie odrzuci chociażby jednej z nich”);
- 2) Senat RP proponuje poprawki, a Sejm RP wszystkie je odrzuci;
- 3) Senat RP proponuje odrzucenie ustawy w całości, a Sejm RP tę propozycję odrzuci;
- 4) Prezydent RP odmówi podpisania ustawy i przekaże ją Sejmowi RP do ponownego rozpatrzenia, a Sejm RP ponownie ją uchwali;
- 5) Sejm RP dokona zmian w ustawie w wyniku jej „sanowania” (art. 122 ust. 4 Konstytucji RP);
- 6) Prezydent RP podpisze ustawę z pominięciem przepisów uznanych za niekonstytucyjne (art. 122 ust. 4 Konstytucji RP).

Tytuł aktu normatywnego

1. Tytuł ustawy materialnej – data ustawy

Zmiana daty ustawy następuje w sytuacji:

- 1) przyjęcia przez Sejm RP chociaż jednej poprawki Senatu RP (**datą ustawy jest dzień, w którym Sejm przyjął choćby jedną poprawkę Senatu RP**);
- 2) ponownego uchwalenia ustawy przez Sejm RP, będącego skutkiem złożenia wniosku („odmówienia podpisania”) przez Prezydenta RP (**datą ustawy jest dzień w którym Sejm RP ponownie uchwali ustawę**).

Natomiast do zmiany daty nie dochodzi w przypadku:

- 1) odrzucenia przez Sejm RP wszystkich poprawek zaproponowanych przez Senat RP;
- 2) odrzucenia przez Sejm RP propozycji Senatu RP dotyczącej odrzucenia ustawy w całości;

Tytuł aktu normatywnego

1. Tytuł ustawy materialnej – data ustawy

Przykład: art. 122 ust. 4 zd. drugie Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r.

Art. 122. (...) 4. Prezydent Rzeczypospolitej odmawia podpisania ustawy, którą Trybunał Konstytucyjny uznał za niezgodną z Konstytucją. **Jeżeli jednak niezgodność z Konstytucją dotyczy poszczególnych przepisów ustawy, a Trybunał Konstytucyjny nie orzeknie, że są one nierozzerwalnie związane z całą ustawą, Prezydent Rzeczypospolitej, po zasięgnięciu opinii Marszałka Sejmu, podpisuje ustawę z pominięciem (1) przepisów uznanych za niezgodne z Konstytucją albo zwraca ustawę Sejmowi w celu usunięcia niezgodności (2).**

Tytuł aktu normatywnego

1. Tytuł ustawy materialnej – data ustawy

Przykład: art. 122 ust. 4 zd. drugie Konstytucji RP

W wyroku z dnia 3 października 2001 r. (sygn. akt K 27/01) Trybunał Konstytucyjny uznał, że art. 51 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o usługach detektywistycznych jest niezgodny z art. 2 i art. 42 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji RP. Jednocześnie TK wskazał, że zakwestionowany przepis nie jest nierozzerwalnie związany z ustawą. W konsekwencji Prezydent RP podpisał ustawę z pominięciem art. 51 ustawy; **data ustawy nie uległa jednak zmianie.**

W wyroku z dnia 16 lipca 2009 r. (sygn. akt Kp 4/08), Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z Konstytucją RP art. 19 w zw. z art. 1 pkt 37 lit. a ustawy z dnia 4 września 2008 r. o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 r. poz. 1316); jednocześnie TK wskazał, że przepis ten nie jest nierozzerwalnie związany z ustawą. W dniu 4 września 2009 r. Prezydent RP zwrócił ustawę Sejmowi RP w celu usunięcia niezgodności. Następnie w dniu 10 września 2009 r. Sejm RP podjął uchwałę w sprawie usunięcia niezgodności w tej ustawie. Senat RP przyjął tę uchwałę bez poprawek (uchwała Senatu RP z dnia 23 września 2009 r.). Prezydent RP podpisał ustawę 29 września 2009 r. – **data ustawy nie uległa zmianie** (tj. 4 września 2008 r.), mimo wprowadzenia zmian w ustawie.

Tytuł aktu normatywnego

1. Tytuł ustawy materialnej – zmiana (nowelizacja) tytułu – różna praktyka

[§ 16 ZTP] W tytule ustawy w oddzielnych wierszach zamieszcza się:

- 1) oznaczenie rodzaju aktu;
- 2) datę ustawy;
- 3) ogólne określenie przedmiotu ustawy.

A?

1) **tytuł ustawy otrzymuje brzmienie:**

„o Instytucie Solidarności i Męstwa imienia Witolda Pileckiego”;

B?

1) **w tytule ustawy ogólne określenie przedmiotu ustawy otrzymuje brzmienie:**

„o finansowaniu Akademii Katolickiej w Warszawie z budżetu państwa”;

C?

1) **ogólne określenie przedmiotu ustawy otrzymuje brzmienie:**

„o ustanowieniu Medalu za Zasługi dla Policji oraz Medalu imienia podkomisarza Policji Andrzeja Struja”;

Tytuł aktu normatywnego

1. Tytuł ustawy materialnej – zmiana (nowelizacja) tytułu (nadanie nowego brzmienia)

Przykład (budzący wątpliwości): *ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Instytucie Solidarności i Męstwa oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 1567)

Art. 1. W ustawie z dnia 9 listopada 2017 r. o Instytucie Solidarności i Męstwa (Dz. U. poz. 2303 oraz z 2018 r. poz. 650) wprowadza się następujące zmiany:

1) **tytuł ustawy** otrzymuje brzmienie:

„o Instytucie Solidarności i Męstwa imienia Witolda Pileckiego”; (...)

Przykład: *ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 212)

Art. 2. W ustawie z dnia 5 kwietnia 2006 r. o finansowaniu Papieskiego Wydziału Teologicznego w Warszawie z budżetu państwa (Dz. U. poz. 648) wprowadza się następujące zmiany:

1) **w tytule ustawy ogólne określenie przedmiotu ustawy** otrzymuje brzmienie:

„o finansowaniu Akademii Katolickiej w Warszawie z budżetu państwa”;

Tytuł aktu normatywnego

1. Tytuł ustawy materialnej – zmiana (nowelizacja) tytułu (zmiana z § 87 ust. 3 ZTP)

Przykład (budzący wątpliwości): *ustawa z dnia 7 grudnia 2023 r. o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła*

Art. 1. W ustawie z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1704 i 1785) wprowadza się następujące zmiany:

1) w tytule w określeniu przedmiotu ustawy po wyrazach „w 2023 roku” dodaje się wyrazy „oraz w 2024 roku”;

Przykład: *ustawa z dnia 1 października 2024 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1473)*

Art. 23. W ustawie z dnia 7 lipca 2023 r. o wsparciu rozwoju kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli (Dz. U. poz. 1369) wprowadza się następujące zmiany:

1) w tytule ustawy w ogólnym określeniu przedmiotu ustawy skreśla się wyrazy „uczniów i”; (...)

Tytuł aktu normatywnego

1. Tytuł ustawy materialnej – zmiana (nowelizacja) tytułu (zmiana z § 88 ZTP)

Przykład (budzący wątpliwości): *ustawa z dnia 26 kwietnia 2024 r. o zmianie ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym oraz niektórych innych ustaw (niezakończone prace nad ustawą – wniosek Prezydenta RP (VETO))*

Art. 1. W ustawie z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 823) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) użyte **w tytule ustawy**, w art. 1 oraz w art. 23 w ust. 2 w pkt 2 i 4, w różnym przypadku, wyrazy „język regionalny” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „języki regionalne”; (...)

Tytuł aktu normatywnego

1. Tytuł ustawy materialnej – zmiana (nowelizacja) tytułu (zmiana z § 88 ZTP)

Przykład: *ustawa z dnia 4 listopada 2022 r. o kooperatywach mieszkaniowych oraz zasadach zbywania nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości w celu wsparcia realizacji inwestycji mieszkaniowych*

Art. 35. W ustawie z dnia 1 października 2021 r. o gwarantowanym kredycie mieszkaniowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 2008) wprowadza się następujące zmiany:

1) użyty **w tytule ustawy w ogólnym określeniu przedmiotu ustawy**, w art. 1, w art. 2 w pkt 12, w art. 3 w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia i w pkt 2 w lit. b, w ust. 2, w ust. 3 we wprowadzeniu do wyliczenia oraz w ust. 4, w art. 4 w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia, w art. 5 w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia i w pkt 3 oraz w ust. 3, w art. 6 w ust. 1, 4, 6 oraz w ust. 8 w części wspólnej, w art. 7 w ust. 2 oraz w ust. 3 w części wspólnej, w art. 8 w ust. 1 w pkt 1, w ust. 7 w pkt 1 w lit. a oraz w ust. 10 we wprowadzeniu do wyliczenia, w art. 10 w ust. 1, w ust. 2 we wprowadzeniu do wyliczenia oraz w pkt 1, 2 i 6 oraz w art. 11 w ust. 1, w różnej liczbie i różnym przypadku, **wyraz „gwarantowany” zastępuje się użytym w odpowiedniej liczbie i odpowiednim przypadku wyrazem „rodzinny”**;

Tytuł aktu normatywnego

1. Tytuł ustawy materialnej – zmiana (nowelizacja) tytułu aktu prawa UE

Przykład:

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR 1039/2006

z dnia 7 lipca 2006 r.

otwierające przetarg stały na odsprzedaż na rynku wspólnotowym cukru znajdującego się w posiadaniu agencji interwencyjnych w Belgii, Republice Czeskiej, Niemczech, Hiszpanii, Irlandii, we Włoszech, na Węgrzech, w Polsce, Słowenii, Słowacji i Szwecji

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR 1555/2006

z dnia 18 października 2006 r.

zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1039/2006 otwierające przetarg stały na odsprzedaż na rynku wspólnotowym cukru znajdującego się w posiadaniu agencji interwencyjnych w Belgii, Republice Czeskiej, Niemczech, Hiszpanii, Irlandii, Włoszech, na Węgrzech, w Polsce, Słowenii, Słowacji i Szwecji (...)

Artykuł 1

W rozporządzeniu (WE) nr 1039/2006 wprowadza się następujące zmiany:

1) tytuł otrzymuje następujące brzmienie:

„Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1039/2006 z dnia 7 lipca 2006 r. otwierające przetarg stały na odsprzedaż na rynku wspólnotowym cukru znajdującego się w posiadaniu agencji interwencyjnych w Belgii, Republice Czeskiej, Hiszpanii, Irlandii, Włoszech, na Węgrzech, w Polsce, Słowenii, Słowacji i Szwecji”; (...)

Tytuł aktu normatywnego

1. Tytuł ustawy materialnej – zmiana (nowelizacja) tytułu

Które elementy tytułu aktu normatywnego można zmienić?

Przykład:

©Kancelaria Sejmu

s. 1/1

Dz.U. 1989 Nr 75 poz. 444, zm. 1995 Nr 150 poz. 730

U S T A W A

z dnia 29 grudnia 1989 r.

o zmianie Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Art. 1.

W Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz.U. z 1976 r. Nr 7, poz. 36, z 1980 r. Nr 22, poz. 81, z 1982 r. Nr 11, poz. 83, z 1983 r. Nr 39, poz. 175, z 1987 r. Nr 14, poz. 82, z 1988 r. Nr 19, poz. 129 i z 1989 r. Nr 19, poz. 101) wprowadza się następujące zmiany:

1) tytuł otrzymuje brzmienie:

"Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej";

Tytuł aktu normatywnego

1. Tytuł ustawy materialnej – określenie przedmiotu ustawy

[§ 18 ZTP]

1. Przedmiot ustawy określa się możliwie najzwięźle, jednakże w sposób adekwatnie informujący o jej treści.
2. Określając przedmiot ustawy, nie przytacza się tytułów innych ustaw, z wyjątkiem ustawy zmieniającej i ustawy wprowadzającej inną ustawę, w których podaje się odpowiednio tylko przedmiot ustawy zmienianej albo ustawy wprowadzanej

[§ 19 ZTP]

Określenie przedmiotu ustawy może być:

- 1) opisowe – rozpoczynające się od przyimka „o”, pisanego małą literą;
- 2) rzeczowe – rozpoczynające się od wyrazów „Kodeks”, „Prawo” albo „Ordynacja”, pisanych wielką literą, w przypadku gdy ustawa wyczerpująco reguluje obszerną dziedzinę spraw, albo rozpoczynające się od wyrazów „Przepisy wprowadzające ...”, w przypadku gdy ustawa jest ustawą wprowadzającą.

Tytuł aktu normatywnego

1. Tytuł ustawy materialnej – tytuły aktów prawnych o innej budowie (przykłady)

Przykłady:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.,
- Ustawa budżetowa na rok 2025 z dnia 9 stycznia 2025 r. (Dz. U. poz. 63),
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986 i 1871),
- Ustawa z dnia 21 listopada 2024 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2025 (Dz. U. poz. 1925).

Tytuł aktu normatywnego

1. Tytuł ustawy materialnej – określenie przedmiotu ustawy (przykłady)

USTAWA
z dnia 28 września 1991 r.
o lasach

USTAWA
z dnia 27 sierpnia 2009 r.
o finansach publicznych

USTAWA
z dnia 8 grudnia 2017 r.
o rynku mocy

USTAWA
z dnia 23 kwietnia 1964 r.
Kodeks cywilny

USTAWA
z dnia 10 kwietnia 1997 r.
Prawo energetyczne

USTAWA
z dnia 29 sierpnia 1997 r.
Ordynacja podatkowa

Tytuł aktu normatywnego

1. Tytuł ustawy materialnej – opisowe określenie przedmiotu ustawy

Przykłady (**budzące wątpliwości**):

USTAWA

z dnia 16 września 2011 r.

o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych innych ustaw¹⁾

USTAWA

z dnia 17 grudnia 2004 r.

o prawie pomocy w postępowaniu w sprawach cywilnych prowadzonym w państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz o prawie pomocy w celu ugodowego załatwienia sporu przed wszczęciem takiego postępowania¹⁾

Przykład (**pozytywny**):

USTAWA

z dnia 5 sierpnia 2015 r.

o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej

Tytuł aktu normatywnego

1. Tytuł ustawy materialnej – rzeczowe określenie przedmiotu ustawy

Trybunał Konstytucyjny w orzeczeniu z dnia 18 października 1994 r. (sygn. K 2/94) stwierdził że „*istotą kodeksu jest stworzenie **koherentnej** i - w miarę możliwości - **zupelnej oraz trwałej** regulacji w danej dziedzinie prawa, kodeksy przygotowywane i uchwalane są w odrębnej, **bardziej złożonej procedurze** niż „zwyczajne” ustawy, istotą kodeksu jest **dokonanie kodyfikacji danej gałęzi prawa**. Dlatego terminy i pojęcia używane przez kodeksy traktuje się jako **wzorcowe** i domniemuje się, iż inne ustawy nadają im takie samo znaczenie. Jest niesporne, że zarówno aksjologia, jak i technika tworzenia prawa traktuje kodeksy w sposób szczególny. Zasady prawidłowej legislacji wymagają więc, by ustawodawca nader rozważnie podejmował nowelizację kodeksów, a w każdym razie, by powstrzymywał się od nowelizowania ich drogą pośrednią, gdy pozornie niezmienny tekst kodeksu zostaje wydrążony z treści postanowieniami ustaw szczegółowych. Jest to szczególnie ważne, gdy nowelizacja ma dotyczyć kodeksowych unormowań o charakterze zasadniczym, przesądzających samą istotę poszczególnych instytucji danej gałęzi prawa”.*

Tytuł aktu normatywnego

1. Tytuł ustawy materialnej – rzeczowe określenie przedmiotu ustawy

Przykłady różnych form zapisu tytułu kodeksu:

USTAWA

z dnia 26 czerwca 1974 r.

Kodeks pracy

W ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. ...) ...

Kodeks pracy

~~Kodeks Pracy~~

~~KODEKS PRACY~~

Tytuł aktu normatywnego

1. Tytuł ustawy materialnej – tytuły przytaczające tytuł innego aktu prawnego (przykłady)

Przykłady:

USTAWA

z dnia 27 września 2024 r.

o ratyfikacji Międzynarodowej Konwencji w sprawie ochrony wszystkich osób przed wymuszonym zaginięciem, przyjętej w Nowym Jorku dnia 20 grudnia 2006 r.

USTAWA

z dnia 14 sierpnia 2020 r.

o wskazaniu organu prowadzącego punkt kontaktowy do spraw produktów oraz o odpowiedzialności za naruszenie przepisów rozporządzenia w sprawie wzajemnego uznawania towarów zgodnie z prawem wprowadzonych do obrotu w innym państwie członkowskim

Tytuł aktu normatywnego

1. Tytuł ustawy materialnej – przedmiot aktu

Przykłady **(budzące wątpliwości)**:

USTAWA

z dnia 16 września 2011 r.

o timeshare

USTAWA

z dnia 18 lutego 1994 r.

o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin

Tytuł aktu normatywnego

1. Tytuł ustawy materialnej – przedmiot ustawy

Przykład:

USTAWA
z dnia 16 listopada 2000 r.

**Opracowano na pod-
stawie: Dz.U. z 2000
r. Nr 116, poz. 1216**

**o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątko-
wych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł**

Dz. U. 2000 Nr 116 poz. 1216

U S T A W A
z dnia 16 listopada 2000 r.

**Opracowano na
podstawie: t.j. Dz.
U. z 2017 r. poz.
1049, z 2018 r.
poz. 650, 1075.**

o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu¹⁾

Tytuł aktu normatywnego

1. Tytuł ustawy materialnej – przedmiot ustawy (wymóg związku i adekwatności)

Przykład:

Projekt ustawy o zapobieganiu i przeciwdziałaniu przemocy w bliskich związkach

Projekt ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
(taki tytuł ostatecznie otrzymała sama ustawa z dnia 29 lipca 2005 r.)

Tytuł aktu normatywnego

2. Tytuł ustawy zmieniającej

[§ 92 ust. 1 ZTP]

Jedną ustawą zmieniającą obejmuje się tylko **jedną** ustawę. (...)

[§ 96 ust. 1 i 3 ZTP]

1. Tytuł ustawy zmieniającej formułuje się zgodnie z zasadami wyrażonymi w § 16-18 i § 19a, z tym że przedmiot ustawy określa się przez użycie zwrotu: „ustawa o zmianie ustawy... (tytuł ustawy)”, a jeżeli zmienia się jednocześnie **kilka** ustaw – wymienia się tytuł każdej zmienianej ustawy.

3. W tytule ustawy zmieniającej **nie podaje się daty** ustawy nowelizowanej oraz **oznaczenia dzienników urzędowych**, w których została ogłoszona ta ustawa i jej zmiany albo ostatni tekst jednolity i jego zmiany.

Przykład:

Warszawa, dnia 6 lutego 2025 r.

Poz. 159

USTAWA

z dnia 24 stycznia 2025 r.

o zmianie ustawy o rynku mocy¹⁾

Tytuł aktu normatywnego

2. Tytuł ustawy zmieniającej

[§ 96 ust. 1 ZTP]

Tytuł ustawy zmieniającej formułuje się zgodnie z zasadami wyrażonymi w § 16-18 i § 19a, z tym że przedmiot ustawy określa się przez użycie zwrotu: „ustawa o zmianie ustawy... (tytuł ustawy)”, a jeżeli zmienia się jednocześnie **kilka** ustaw – wymienia się tytuł każdej zmienianej ustawy. (...)

Przykłady:

USTAWA

z dnia 11 sierpnia 2021 r.

o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji oraz ustawy o kinematografii

USTAWA

z dnia 17 września 2020 r.

o zmianie ustawy o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa, ustawy o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników oraz ustawy o gospodarce nieruchomościami

Tytuł aktu normatywnego

2. Tytuł ustawy zmieniającej

[§ 96 ust. 2 i 4 ZTP]

2. Jeżeli jedną ustawą zmienia się wiele ustaw i wymienienie w tytule ustawy nowelizującej tytułów wszystkich zmienianych ustaw powodowałoby, że tytuł ustawy nowelizującej byłby rażąco długi, można wyjątkowo sformułować go przy użyciu zwrotu: „ustawa o zmianie ustaw ....” i ogólnie podać ich wspólny przedmiot albo „ustawa o zmianie ustawy .... (tytuł ustawy) oraz niektórych innych ustaw”, wymieniając tylko tytuł podstawowej ustawy nowelizowanej.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, po określeniu przedmiotu ustawy, zamieszcza się **odnośnik do tytułu ustawy, w którym podaje się tytuły wszystkich zmienianych ustaw niewymienionych w tytule ustawy oraz odrębnie tytuły uchylanych ustaw**. Jeżeli zamieszcza się odnośnik, o którym mowa w § 19a, odnośnik podający tytuły zmienianych lub uchylanych ustaw oznacza się jako drugi.

Należy zwrócić uwagę, że w praktyce zamiast zwrotu **„ustawa o zmianie ustaw...”** stosuje się zwrot **„o zmianie niektórych ustaw...”**.

Jednocześnie z praktyki wynika, że gdy są zmieniane:

- 1) **dwie** ustawy – wyliczenie wszystkich elementów następuje w tytule;
- 2) **trzy** ustawy – wyliczenie w tytule albo stosuje się odnośnik „nowelizacyjny”;
- 3) **cztery i więcej** ustaw – zwykle stosuje się odnośnik „nowelizacyjny”.

Tytuł aktu normatywnego

2. Tytuł ustawy zmieniającej

[§ 96 ust. 2 i 4 ZTP]

Przykład (**obecnie budzący wątpliwości**):

USTAWA

z dnia 21 grudnia 2001 r.

o zmianie ustaw: o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, Prawo energetyczne, o partiach politycznych, o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej oraz szczególnych uprawnieniach i zadaniach gmin górniczych, o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej, Prawo telekomunikacyjne, o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe”, o spółdzielniach mieszkaniowych, o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2001-2006, o zmianie ustawy o zamówieniach publicznych **oraz o utracie mocy ustawy** o kasach oszczędnościowo-budowlanych i wspieraniu przez państwo oszczędzania na cele mieszkaniowe.

Tytuł aktu normatywnego

2. Tytuł ustawy zmieniającej

[§ 96 ust. 2 ZTP]

Przykład (**budzący wątpliwości**):

USTAWA

z dnia 17 marca 2016 r.

o zmianie ustawy o pracownikach sądów i prokuratury (1), ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (2), ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (3), ustawy o administracji podatkowej (4) oraz ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (5)

Tytuł aktu normatywnego

2. Tytuł ustawy zmieniającej

[§ 96 ust. 2 ZTP]

Przykład (**budzący wątpliwości**):

USTAWA
z dnia 7 listopada 2014 r.
o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej¹⁾

Ustawa dokonuje zmian w 31 ustawach odrębnych (art. 1–31 ustawy). Ponadto ustawa zawiera 9 przepisów przejściowych (art. 32–40) oraz przepis końcowy (art. 41).

Jak można zatytułować tę ustawę?

(USTAWA
z dnia 7 listopada 2014 r.
o zmianie niektórych ustaw w związku z ułatwieniami w prowadzeniu działalności gospodarczej¹⁾)

Tytuł aktu normatywnego

2. Tytuł ustawy zmieniającej

[§ 96 ust. 2 ZTP w związku z § 18 ust. 1 ZTP]

Przykład (**budzący wątpliwości**):

Projekt ustawy o rozwiązaniach służących zwiększeniu dostępności gruntów pod budownictwo mieszkaniowe

Projekt zaczyna się od przepisu epizodycznego (art. 1 projektu), następnie zawiera 11 artykułów z przepisami zmieniającymi (art. 2-12 projektu), w dalszej kolejności są zamieszczone przepisy przejściowe (art. 13-16 i art. 18 projektu), przepis dostosowujący (art. 17 projektu) oraz przepis końcowy (art. 19 projektu).

Jak można zatytułować ten projekt?

Tytuł aktu normatywnego

2. Tytuł ustawy zmieniającej

[§ 96 ust. 1a ZTP]

Jeżeli zmienia się ustawę nowelizującą i sformułowanie tytułu ustawy w sposób określony w ust. 1 powodowałoby wątpliwości co do przedmiotu ustawy, przedmiot ten **można** określić przez użycie zwrotu „ustawa zmieniająca ustawę... (tytuł ustawy)”.

Przykład:

USTAWA
z dnia 22 listopada 2018 r.
zmieniająca ustawę o zmianie ustawy o podatku akcyzowym

Przykład (budzący wątpliwości):

USTAWA
z dnia 19 sierpnia 2011 r.
o zmianie ustawy o orderach i odznaczeniach oraz zmieniająca ustawę o zmianie ustawy o orderach i odznaczeniach
(o zmianie ustawy o orderach i odznaczeniach oraz ustawy o zmianie ustawy o orderach i odznaczeniach)

Tytuł aktu normatywnego

2. Tytuł ustawy zmieniającej

[§ 96 ust. 1a ZTP]

Przykłady:

1003

USTAWA

z dnia 10 czerwca 2011 r.

o zmianie ustawy o żegludze śródlądowej oraz ustawy o zmianie ustawy o żegludze śródlądowej

Poz. 803

USTAWA

z dnia 15 kwietnia 2021 r.

**o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej
oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego**

Tytuł aktu normatywnego

2. Tytuł ustawy zmieniającej – praktyki niezalecane

Przykłady (**budzące wątpliwości**):

1. Tytuł ustawy „materialnej” zredagowany według schematu „ustawa o ... oraz o zmianie ...”

USTAWA

z dnia 23 grudnia 1999 r.

o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw

Jak można zredagować tytuł ustawy nowelizującej ten akt?

(USTAWA

z dnia 2 kwietnia 2025 r.

o zmianie ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw oraz niektórych innych ustaw)

Tytuł aktu normatywnego

2. Tytuł ustawy zmieniającej – praktyki niezalecane

Przykłady (**budzące wątpliwości**):

1. Tytuł ustawy „materialnej” zredagowany według schematu „ustawa o ... oraz o zmianie ...”

USTAWA

z dnia 15 września 2000 r.

o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw

USTAWA

z dnia 8 lipca 2021 r.

o zmianie ustawy o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw oraz niektórych innych ustaw

Tytuł aktu normatywnego

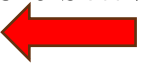
2. Tytuł ustawy zmieniającej – praktyki niezalecane

Przykłady (**budzące wątpliwości**):

2. Użycie zwrotu „innych ustaw”

USTAWA
z dnia 26 stycznia 2007 r.
o zmianie ustawy – Prawo dewizowe oraz innych ustaw¹⁾

3. Użycie zwrotu „niektórych ustaw”

USTAWA
z dnia 9 maja 2008 r.
zmieniająca ustawę – Kodeks pracy oraz ustawę o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych ustaw

Tytuł aktu normatywnego

3. Tytuł ustawy wprowadzającej

[§ 47 ZTP]

W przypadku ustaw szczególnie obszernych lub zasadniczo zmieniających dotychczasowe ustawy, przepisy o wejściu w życie ustawy "głównej" oraz przepisy zmieniające, uchylające, epizodyczne, przejściowe i dostosowujące można zamieścić w oddzielnej ustawie (ustawie wprowadzającej).

Przykłady:

USTAWA

z dnia 11 września 2019 r.

Przepisy wprowadzające ustawę Prawo zamówień publicznych

USTAWA

z dnia 26 stycznia 2018 r.

Przepisy wprowadzające ustawę o Straży Marszałkowskiej

Tytuł aktu normatywnego

3. Tytuł ustawy wprowadzającej

[§ 19 pkt 2] Określenie przedmiotu ustawy może być:

2) rzeczowe – (...) rozpoczynające się od wyrazów "Przepisy wprowadzające ...", w przypadku gdy ustawa jest ustawą wprowadzającą.

[§ 47 ust. 2 i 3 ZTP] 2. Ustawa wprowadzająca może odnosić się tylko do jednej ustawy "głównej". Wyjątkowo, jeżeli ustawy "główne" regulują sprawy ściśle ze sobą związane, można jedną ustawę wprowadzającą odnieść do kilku ustaw "głównych".

3. Rozwiązania, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się do ustaw zmieniających.

Przykład:

USTAWA

z dnia 30 kwietnia 2010 r.

Przepisy wprowadzające ustawy reformujące system nauki

(Ustawa wprowadzająca odnosi się do 5 ustaw tj. do ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki, ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki, ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych oraz ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk.)

Tytuł aktu normatywnego

3. Tytuł ustawy wprowadzającej

Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. – Przepisy wprowadzające ustawy z zakresu ochrony zdrowia miała wprowadzić w życie pięć ustaw reformujących funkcjonowanie służby zdrowia:

- 1) ustawę z dnia 6 listopada 2008 r. o zakładach opieki zdrowotnej;
- 2) ustawę z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2024 r. poz. 581);
- 3) ustawę z dnia 6 listopada 2008 r. o pracownikach zakładów opieki zdrowotnej;
- 4) ustawę z dnia 6 listopada 2008 r. o akredytacji w ochronie zdrowia (Dz. U. z 2016 r. poz. 2135);
- 5) ustawę z dnia 6 listopada 2008 r. o konsultantach w ochronie zdrowia (Dz. U. z 2025 r. poz. 254).

Prezydent RP, korzystając z przysługujących mu uprawnień, odmówił podpisania ustawy wprowadzającej oraz dwóch ustaw „głównych”. W rezultacie bez ustawy wprowadzającej podpisane przez Prezydenta RP ustawy „główne” nie mogły zacząć obowiązywać. **Dlatego możliwość opracowania ustawy wprowadzającej dla kilku ustaw „głównych” należy traktować ostrożnie.** Bezpieczniejszym rozwiązaniem jest respektowanie zasady, że ustawa wprowadzająca odnosi się tylko do jednej ustawy „głównej”.

[§ 132 ZTP]

Do projektów rozporządzeń stosuje się odpowiednio zasady wyrażone w dziale I („Projekt ustawy”) w rozdziałach 1–7 i w dziale II („Zmiana (nowelizacja) ustawy”), o ile zasady zawarte w niniejszym dziale nie stanowią inaczej.

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia

[§ 120 ust. 1 ZTP]

1. W tytule rozporządzenia w oddzielnych wierszach zamieszcza się:

- 1) oznaczenie rodzaju aktu;
- 2) **nazwę organu wydającego rozporządzenie;**
- 3) datę rozporządzenia;
- 4) określenie przedmiotu rozporządzenia.

Dziennik Ustaw Nr 100

— 6542 —

Poz. 908

908

ROZPORZĄDZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 20 czerwca 2002 r.

w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”.

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia

[§ 120 ust. 2 ZTP]

2. **Nazwę organu** wydającego rozporządzenie podaje się w brzmieniu ustalonym w przepisach o utworzeniu tego organu. W przypadku ministrów ich nazwę podaje się według nazwy ministerstwa, którym kierują, z wyjątkiem Ministra Obrony Narodowej i Ministra Sprawiedliwości, których wskazuje się ich nazwami własnymi.

W praktyce nazwa własna niektórych organów jest już wskazana w upoważnieniu ustawowym – Rada Ministrów czy Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji. (Dotyczy to również organu wymienionego w art. 147 ust. 4 Konstytucji RP.)

Z kolei nazwę ministra podaje się według rozporządzenia „atrybucyjnego”, tj. rozporządzenia wydawanego na podstawie art. 33 ust. 1 i 1a *ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów*, w którym Prezes Rady Ministrów wskazuje, z uwzględnieniem przepisów o działach administracji rządowej, dział lub działy, którymi kieruje minister.

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia – organy uprawnione do wydawania rozporządzeń

- Prezydent RP (art. 142 ust. 1 Konstytucji RP)
- osoba tymczasowo pełniąca obowiązki Prezydenta RP (art. 131 Konstytucji RP)
- Rada Ministrów (art. 146 ust. 4 pkt 2 Konstytucji RP)
- Prezes Rady Ministrów (148 pkt 3 Konstytucji RP)
- minister kierujący działem administracji rządowej (art. 149 ust. 2 Konstytucji RP)
- przewodniczący określonego w ustawie komitetu, który wchodzi w skład Rady Ministrów (art. 147 ust. 4 w zw. z art. 149 ust. 3 Konstytucji RP)
- Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji (art. 213 ust. 2 Konstytucji RP)

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia – nazwa organu wydającego rozporządzenie (nietypowe przypadki)

Przykład: art. 22 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych

Minister sprawujący nadzór nad agencją wykonawczą w porozumieniu z Ministrem Finansów określi, w drodze rozporządzenia, sposób ustalania nadwyżki, uwzględniając potrzebę zapewnienia ciągłości finansowania zadań agencji, dokonywania inwestycji niezbędnych do wykonywania zadań państwa oraz mając na względzie źródła finansowania zadań realizowanych przez agencję

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROZWOJU, PRACY I TECHNOLOGII¹⁾ z dnia 14 grudnia 2020 r.

w sprawie sposobu ustalania nadwyżki środków finansowych Polskiej Agencji Kosmicznej

¹⁾ Minister Rozwoju, Pracy i Technologii kieruje działem administracji rządowej – **gospodarka**, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii (Dz. U. poz. 1718).

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia – nazwa organu wydającego rozporządzenie (nietypowe przypadki)

Przykład: *ustawa z dnia 26 września 2014 r. o Polskiej Agencji Kosmicznej*

Art. 1. 1. Tworzy się Polską Agencję Kosmiczną, zwaną dalej „Agencją”.

2. Agencja jest agencją wykonawczą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.).

3. Siedzibą Agencji jest miasto Gdańsk.

4. Agencja może posiadać oddziały terenowe.

Art. 2. Agencja podlega ministrowi właściwemu do spraw gospodarki.

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia – nazwa organu wydającego rozporządzenie (współstanowienie)

Przykład: *ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*

Art. 47. 2. Minister właściwy do spraw zdrowia i minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości określą, w drodze rozporządzenia, warunki i sposób przeprowadzania badań w celu ustalenia zawartości alkoholu w organizmie, sposób ich dokumentowania oraz weryfikacji, mając na uwadze konieczność zapewnienia sprawnego przeprowadzania badań oraz zagwarantowania wiarygodności ich wyników.

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia – nazwa organu wydającego rozporządzenie (współstanowienie)

Przykład: *ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 29 grudnia 2018 r.

Poz. 2472

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA¹⁾ I MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI²⁾
z dnia 28 grudnia 2018 r.

w sprawie badań na zawartość alkoholu w organizmie

Na podstawie art. 47 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 i 2244) zarządza się, co następuje:

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia – nazwa organu wydającego rozporządzenie (współstanowienie)

Przykład: *Przepis art. 3a ust. 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw*

2. Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi oraz minister właściwy do spraw klimatu określą, w drodze rozporządzenia, wymagania jakościowe dla paliw stałych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4a lit. a i b, z przeznaczeniem, o którym mowa w art. 1 ust. 2, oraz dopuszczalny poziom odchylenia od tych wymagań, biorąc pod uwagę stan wiedzy technicznej w tym zakresie wynikający z badań tych paliw, a także doświadczeń w ich stosowaniu, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeby poprawy jakości powietrza, w tym ograniczenia emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji.

Poz. 1618

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRZEMYSŁU¹⁾ ORAZ MINISTRA KLIMATU I ŚRODOWISKA²⁾
z dnia 4 listopada 2024 r.

w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych³⁾

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia – nazwa organu wydającego rozporządzenie (odnośnik)

Przykład: *Przepis art. 62 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej*

Art. 62. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, Minister Obrony Narodowej oraz minister właściwy do spraw łączności, określą, w drodze rozporządzenia, tryb doręczania kart powołania i rozplakatowania obwieszczeń, uwzględniając w szczególności tryb postępowania organów jednostek wojskowych, Policji i Poczty Polskiej Spółki Akcyjnej w tym zakresie oraz sposób pokrywania kosztów związanych z doręczeniem dokumentów powołania, a także wzór upoważnień dla kurierów akcji kurierskiej.

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia – nazwa organu wydającego rozporządzenie (odnośnik)

Przykład (budzący wątpliwości): Przepis art. 62 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej

1049

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI, OBRONY NARODOWEJ ORAZ INFRASTRUKTURY

z dnia 5 lipca 2002 r.

**w sprawie trybu doręczania kart powołania i rozplakatowania obwieszczeń o stawieniu się osób
do czynnej służby wojskowej.**

Na podstawie art. 62 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 205, Nr 74, poz. 676, Nr 81, poz. 732 i Nr 113, poz. 984 i 985) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o ustawie, należy przez to rozumieć ustawę z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Karty powołania do czynnej służby wojskowej w trybie zwykłym doręczają właściwi ze względu na miejsce pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad 2 miesiące osoby powołanej wojskowi komendanci uzupełnień, w sposób określony w Kodeksie postępowania administracyjnego albo za pośrednictwem komendantów komisariatów Policji.

§ 3. 1. Karty powołania do odbycia ćwiczeń wojskowych przeprowadzanych w trybie natychmiastowego stawiennictwa oraz do czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny doręczają, za potwierdzeniem odbioru, wójtowie lub burmistrzo-

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia – nazwa organu wydającego rozporządzenie (odnośnik)

Przykład: *Przepis art. 62 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej*

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRÓW SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾, OBRONY NARODOWEJ
ORAZ INFRASTRUKTURY²⁾

z dnia 5 lipca 2002 r.

w sprawie trybu doręczania kart powołania i rozplakatowania obwieszczeń o stawieniu się osób do czynnej służby wojskowej

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRÓW SPRAW WEWNĘTRZNYCH¹⁾, OBRONY NARODOWEJ ORAZ
ADMINISTRACJI I CYFRYZACJI²⁾

z dnia 30 grudnia 2011 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie trybu doręczania kart powołania i rozplakatowania obwieszczeń o stawieniu się osób do czynnej służby wojskowej

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia – nazwa organu wydającego rozporządzenie (odnośnik)

Przykład: *Przepis art. 62 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej*

Poz. 68

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRÓW SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾, OBRONY NARODOWEJ
ORAZ AKTYWÓW PAŃSTWOWYCH²⁾**

z dnia 5 stycznia 2021 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie trybu doręczania kart powołania i rozplakatowania obwieszczeń
o stawieniu się osób do czynnej służby wojskowej**

Na podstawie art. 62 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1541 i 2020 oraz z 2020 r. poz. 374 i 2157) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministrów Spraw Wewnętrznych i Administracji, Obrony Narodowej oraz Infrastruktury z dnia 5 lipca 2002 r. w sprawie trybu doręczania kart powołania i rozplakatowania obwieszczeń o stawieniu się osób do czynnej służby wojskowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 3) w § 2 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia – nazwa organu wydającego rozporządzenie (odnośnik)

Przykład: *Przepis art. 62 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej*

-
- 1) Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. poz. 2264).
  - 2) Minister Aktywów Państwowych kieruje działem administracji rządowej – łączność, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Aktywów Państwowych (Dz. U. poz. 2256 oraz z 2020 r. poz. 496 i 1746).

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia – nazwa organu wydającego rozporządzenie (odnośnik)

Przykład: *ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych*

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) Ministrze Finansów – rozumie się przez to odpowiednio ministra właściwego **do spraw budżetu**, ministra właściwego **do spraw finansów publicznych** oraz ministra właściwego **do spraw instytucji finansowych**;

Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej

Art. 4. 4. Kierowanie działami administracji rządowej, o których mowa w **art. 5 pkt 2, 3 i 7** (*budżet, finanse publiczne, instytucje finansowe*), powierza się jednemu ministrowi.

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia – nazwa organu wydającego rozporządzenie (odnośnik)

Przykład: *ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych*

Art. 36. (...) 6. Minister Finansów określi, w drodze rozporządzenia, sposób ustalania umorzonych kwot oraz termin ogłaszania wykazu, o którym mowa w ust. 3, a także organy obowiązane do przekazywania dyrektorowi izby administracji skarbowej danych umożliwiających sporządzenie tego wykazu i termin ich przekazywania, uwzględniając rodzaje podmiotów, których informacje dotyczą.

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia – nazwa organu wydającego rozporządzenie (odnośnik)

Przykład: *ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych*

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 14 marca 2017 r.

Poz. 532

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROZWOJU I FINANSÓW

z dnia 8 marca 2017 r.

**w sprawie wykazu osób prawnych i fizycznych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości
prawnej, którym umorzono zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłaty prolongacyjne
w kwocie przewyższającej 5000 zł**

Na podstawie art. 36 ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, 1948, 1984 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 60 i 191) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób ustalania umorzonych kwot oraz termin ogłaszania wykazu osób prawnych

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia – przedmiot rozporządzenia

Przykład: *ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach*

Art. 80. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zagranicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) oznaczenie celów wydania **wiz Schengen lub wiz krajowych**, z wyłączeniem tranzytowej wizy lotniskowej, o której mowa w art. 2 pkt 5 Wspólnotowego Kodeksu Wizowego, wizy Schengen wydawanej w celu tranzytu oraz wiz wydawanych członkom misji dyplomatycznych lub urzędów konsularnych państw obcych lub innym osobom zrównanym z nimi pod względem przywilejów i immunitetów na podstawie ustaw, umów lub powszechnie ustalonych zwyczajów międzynarodowych oraz członkom ich rodzin;
- 2) wzór **blankietu wizowego**, o którym mowa w art. 78 ust. 1;
- 3) wzór **formularza wniosku o wydanie wizy krajowej** i szczegółowe wymagania techniczne dotyczące fotografii dołączanej do wniosku;
- 4) sposób odnotowywania przyjęcia wniosku o wydanie wizy krajowej;
- 5) sposób przekazywania Szefowi Urzędu przez:
  - a) ministra właściwego do spraw zagranicznych albo konsula - danych wymienionych we wniosku o wydanie wizy,
  - b) konsula, Komendanta Głównego Straży Granicznej i ministra właściwego do spraw zagranicznych - informacji o wydaniu wizy Schengen;
- 6) wzór formularza, na którym wydaje się decyzję o odmowie wydania wizy krajowej;
- 6a) wzór formularza, na którym wydaje się decyzję, o której mowa w art. 76 ust. 4;
- 7) sposób umieszczania naklejki wizowej wizy krajowej w dokumencie podróży lub na osobnym blankiecie wizowym;
- 8) sposób unieważniania **naklejki wizowej wizy krajowej** w przypadku, o którym mowa w art. 79 ust. 2.

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia – przedmiot rozporządzenia

Przykład: *ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach*

Poz. 827

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾

z dnia 22 marca 2022 r.

w sprawie wiz dla cudzoziemców

Na podstawie art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2021 r. poz. 2354 oraz z 2022 r. poz. 91 i 583) zarządza się, co następuje:

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia – przedmiot rozporządzenia

Przykład: *ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych*

Art. 49. 2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, w drodze rozporządzenia, **określa wzory:**

- 1) zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych,
  - 2) imiennych raportów miesięcznych i imiennych raportów miesięcznych korygujących,
  - 3) zgłoszeń płatnika składek,
  - 4) deklaracji rozliczeniowych i deklaracji rozliczeniowych korygujących,
  - 5) innych dokumentów niezbędnych do prowadzenia kont płatników składek i kont ubezpieczonych,
  - 6) zgłoszeń danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, o którym mowa w ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych oraz kody pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze,
  - 7) raportów informacyjnych,
  - 8) oświadczeń o zamiarze przekazania raportów informacyjnych,
  - 9) informacji o zawartych umowach o dzieło, o których mowa w art. 36 ust. 17
- z uwzględnieniem obowiązujących procedur prowadzenia rejestrów i wykazów w systemie ubezpieczeń społecznych.

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia – przedmiot rozporządzenia

Przykład: *ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych*

Poz. 2366

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia 20 grudnia 2020 r.

w sprawie określenia wzorów zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, imiennych raportów miesięcznych i imiennych raportów miesięcznych korygujących, zgłoszeń płatnika składek, deklaracji rozliczeniowych i deklaracji rozliczeniowych korygujących, zgłoszeń danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, raportów informacyjnych, oświadczeń o zamiarze przekazania raportów informacyjnych, informacji o zawartych umowach o dzieło oraz innych dokumentów

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia – przedmiot rozporządzenia

Ćwiczenie

Zaproponuj tytuł rozporządzenia, które miałyby określać:

- sposób zawiadamiania przez obywateli jednostek Powiatowej Inspekcji Weterynaryjnej o znęcaniu się nad zwierzętami,
- wzór formularza zgłoszenia o znęcaniu się nad zwierzętami,
- tryb składania formularza zgłoszenia o znęcaniu się nad zwierzętami.

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia – przedmiot rozporządzenia

A? ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 2 kwietnia 2025 r.

w sprawie sposobu zawiadamiania o znęcaniu się nad zwierzętami

B? ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 2 kwietnia 2025 roku

w sprawie sposobu zawiadamiania przez obywateli jednostek Powiatowej Inspekcji Weterynaryjnej o znęcaniu się nad zwierzętami, wzorach formularza zgłoszenia o znęcaniu się nad zwierzętami oraz trybie składania formularza zgłoszenia o znęcaniu się nad zwierzętami

C? ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

z dnia 2 kwietnia 2025 r.

w sprawie sposobu zawiadomienia o znęcaniu się nad zwierzętami

D? ROZPORZĄDZENIE

PREZESA RADY MINISTRÓW¹⁾

z dnia 2 kwietnia 2025 r.

w sprawie sposobu zawiadamiania o znęcaniu się nad zwierzętami

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia – odnośnik wskazujący podstawę prawną kierowania działem

[§ 122 ust. 1 ZTP]

1. Jeżeli w upoważnieniu ustawowym jako organ właściwy do wydania rozporządzenia wskazano ministra określonego nazwą działu administracji rządowej, do tytułu rozporządzenia po nazwie ministra wydającego rozporządzenie dodaje się odnośnik, w którym wskazuje się przepis prawny, na podstawie którego minister ten kieruje działem administracji rządowej wskazanym w upoważnieniu ustawowym.

Nie dodaje się odnośników do tytułów aktów wydanych przez **Ministra Sprawiedliwości** oraz **Ministra Obrony Narodowej**, mimo tego, że ustawa o działach administracji rządowej przewiduje dział – **obrona narodowa**, jak również dział – **sprawiedliwość** (i, mimo tego, że istnieją dla tych organów rozporządzenia „atrybucyjne”).

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia – odnośnik wskazujący podstawę prawną kierowania działem

Przykład: *rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 10 kwietnia 2024 r. w sprawie w sprawie inspekcji jachtu morskiego*

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA INFRASTRUKTURY¹⁾
z dnia 10 kwietnia 2024 r.
w sprawie w sprawie inspekcji jachtu morskiego**

Na podstawie art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz. U. z 2023 r. poz. 1666 i 2005) zarządza się, co następuje:
(...)

¹⁾ Minister Infrastruktury kieruje działem administracji rządowej – gospodarka morską, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury (Dz. U. poz. 2725).

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia – odnośnik wskazujący podstawę prawną kierowania działem

[§ 122 ust. 2 ZTP]

1. Jeżeli właściwość organu wskazanego w upoważnieniu ustawowym jako organ właściwy do wydania rozporządzenia **przejął** inny organ albo jeżeli organ wskazany w upoważnieniu ustawowym **przestał istnieć, a jego kompetencje przejął inny organ**, w odnośniku, o którym mowa w ust. 1, wskazuje się przepis prawny przekazujący **kompetencje** organu wskazanego w przepisie upoważniającym organowi wydającemu rozporządzenie.

Przykład:

1) Minister właściwy do spraw ... przejął kompetencje ministra właściwego do spraw ... na podstawie art. ... ustawy ... (Dz. U. poz. ...).

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia – odnośnik wskazujący podstawę prawną kierowania działem

[§ 122 ust. 2 ZTP]

Przykład:

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY¹⁾

z dnia 2 grudnia 2002 r.

w sprawie określenia polskich jednostek organizacyjnych upoważnionych do wydawania europejskich aprobat technicznych, zakresu i formy aprobat oraz trybu ich udzielania, uchylania lub zmiany.

¹⁾ Minister Infrastruktury kieruje działem administracji rządowej – budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury (Dz. U. Nr 32, poz. 302). Dział administracji rządowej – budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa przejął sprawy należące do działu - architektura i budownictwo, na podstawie art. 2 pkt 1 lit. a i art. 44 ustawy z dnia 21 grudnia 2001 r. o zmianie ustawy o organizacji i trybie pracy Rady Ministrów oraz o zakresie działania ministrów, ustawy o działach administracji rządowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 154, poz. 1800).

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia

[§ 120 ust. 3-6 ZTP]

3. Jako datę rozporządzenia podaje się przez organ wydający to rozporządzenie dzień określony kalendarzowo, w którym zostało ono podpisane przez organ wydający to rozporządzenie. Jeżeli rozporządzenie jest wydawane wspólnie albo w porozumieniu z innym organem, za datę rozporządzenia przyjmuje się datę jego podpisania przez organ współuczestniczący w wydaniu tego rozporządzenia; organ współuczestniczący w wydaniu rozporządzenia podpisuje je w drugiej kolejności.

4. Oznaczenie rodzaju aktu oraz nazwę organu wydającego rozporządzenie pisze się wielkimi literami.

5. Określenie przedmiotu rozporządzenia powinno być sformułowane możliwie **najzwięźlej**; **nie powtarza się** w nim dosłownie wskazanego w upoważnieniu ustawowym zakresu spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu ani wytycznych dotyczących jego treści, chyba że **zakres spraw został zwięźle wskazany w upoważnieniu ustawowym**.

6. Określenie przedmiotu rozporządzenia rozpoczyna się od wyrazów „w sprawie .....”.

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia – zmiana (nowelizacja) rozporządzenia

[§ 129 ZTP]

1. Rozporządzenie można zmieniać rozporządzeniem późniejszym, wydanym na podstawie tego samego, nadal obowiązującego przepisu upoważniającego, przez organ, który wydał rozporządzenie zmieniane, albo przez organ, który przejął właściwość organu, który wydał rozporządzenie zmieniane.

2. W tytule rozporządzenia zmieniającego określenie przedmiotu rozporządzenia rozpoczyna się od zwrotu: „zmieniające rozporządzenie w sprawie .....”, pomijając nazwę organu, który wydał rozporządzenie zmieniane, i datę wydania tego rozporządzenia, a także oznaczenie dzienników urzędowych, w których zostało ogłoszone rozporządzenie zmieniane i jego zmiany albo ostatni tekst jednolity i jego zmiany.

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia – zmiana (nowelizacja) rozporządzenia

Przykład:

**ROZPORZĄDZENIE
PREZESA RADY MINISTRÓW
z dnia 5 listopada 2015 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”**

JAK ZATYTUŁOWAĆ NOWELIZACJĘ NOWELIZACJI ROZPORZĄDZENIA?

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia – zmiana (nowelizacja) rozporządzenia

Czy możemy zastosować ten przepis przez analogię?

[§ 96 ust. 1a ZTP] 1a. Jeżeli zmienia się ustawę nowelizującą i sformułowanie tytułu ustawy w sposób określony w ust. 1 powodowałoby wątpliwości co do przedmiotu ustawy, przedmiot ten można określić przez użycie zwrotu „ustawa zmieniająca ustawę... (tytuł ustawy)”.

A?

o zmianie rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”

B?

zmieniające rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”

C?

w sprawie zmiany rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia – zmiana (nowelizacja) rozporządzenia

Przykład (**budzący wątpliwości**):

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA¹⁾**

z dnia 15 grudnia 2017 r.

**zmieniające rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych
z zakresu leczenia szpitalnego**

Na podstawie art. 31d ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1938, 2110, 2217 i 2361) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 3 sierpnia 2017 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego (Dz. U. poz. 1565) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Świadczenie gwarantowane, o którym mowa w § 1 pkt 1 oraz lp. 39 załącznika nr 4 do rozporządzenia zmienianego w § 1, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, może być od dnia 1 stycznia 2018 r. udzielane z wykorzystaniem immunoglobuliny anti-RhD dystrybuowanej przez regionalne centra krwiodawstwa i krwiolecznictwa do czasu wyczerpania jej zapasów będących na stanie magazynowym centrów na dzień 1 stycznia 2018 r.”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia – zmiana (nowelizacja) rozporządzenia

Przykład:

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA¹⁾

z dnia 16 grudnia 2024 r.

w sprawie zmiany rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego

Na podstawie art. 34 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 652 i 1222) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 15 czerwca 2022 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego (Dz. U. poz. 1305) uchyla się § 5.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 31 grudnia 2024 r.

Tytuł aktu normatywnego

4. Tytuł rozporządzenia – zmiana (nowelizacja) rozporządzenia

Przykład (**budzący daleko idące wątpliwości**):

[§ 129 ust. 1 ZTP]

1. Rozporządzenie można zmieniać rozporządzeniem późniejszym, wydanym na podstawie tego samego, nadal obowiązującego przepisu upoważniającego, przez organ, który wydał rozporządzenie zmieniane, albo przez organ, który przejął właściwość organu, który wydał rozporządzenie zmieniane.

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI ¹⁾

z dnia 27 kwietnia 2016 r.

w sprawie utworzenia Karpackiego Oddziału Straży Granicznej oraz zmiany rozporządzenia w sprawie utworzenia oddziałów Straży Granicznej

Na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1402, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Tworzy się Karpacki Oddział Straży Granicznej z siedzibą w Nowym Sączu.

§ 2. Śląsko-Małopolski Oddział Straży Granicznej z siedzibą w Raciborzu otrzymuje nazwę „Śląski Oddział Straży Granicznej z siedzibą w Raciborzu”.

§ 3. W rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 marca 2011 r. w sprawie utworzenia oddziałów Straży Granicznej (Dz. U. poz. 370 oraz z 2013 r. poz. 342) wprowadza się następujące zmiany:

Tytuł aktu normatywnego

5. Tytuł aktu prawa wewnętrznego

[§ 141 ZTP]

Do projektów uchwał i zarządzeń stosuje się odpowiednio zasady wyrażone w dziale V, z wyjątkiem § 132, w dziale I w rozdziałach 1–7 i w dziale II, o ile zasady zawarte w niniejszym dziale nie stanowią inaczej.

Tytuł aktu normatywnego

5. Tytuł aktu prawa wewnętrznego – budowa aktu i tytuł aktu

[odpowiednio § 121 i § 14 ZTP]

Projekt aktu prawa wewnętrznego zawiera:

1. tytuł;
2. przytoczenie przepisu ustawy zawierającego podstawę do wydania aktu;
3. przepisy merytoryczne;
4. przepisy o wejściu ustawy w życie.

Akt prawa wewnętrznego może zawierać przepisy przejściowe lub dostosowujące oraz przepisy uchylające, jeżeli reguluje dziedzinę spraw uprzednio unormowaną przez akt wydany na podstawie tego samego, nadal obowiązującego przepisu upoważniającego, a także przepisy epizodyczne oraz przepisy o utracie mocy obowiązującej aktu.

[odpowiednio § 120 ZTP]

W tytule aktu w oddzielnych wierszach zamieszcza się:

1. oznaczenie rodzaju aktu;
2. nazwę organu wydającego akt;
3. datę aktu;
4. określenie przedmiotu aktu.

Tytuł aktu normatywnego

5. Tytuł aktu prawa wewnętrznego

Przykład: *ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych*

Art. 148. § 1. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze zarządzenia, organizację i zakres działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej, sposób zapewnienia obsługi kancelaryjnej postępowań sądowych, w tym stosowane urządzenia ewidencyjne i podział spraw na kategorie, a także kategorie pracowników sądowych obowiązanych do noszenia stroju urzędowego lub oznak i warunki ich przydziału, uwzględniając potrzebę zapewnienia prawidłowej obsługi administracyjnej i kancelaryjnej sądów oraz potrzebę wprowadzenia podziału spraw na kategorie obejmujące sprawy o zbliżonym stopniu skomplikowania i pracochłonności.

Proszę o zaproponowanie tytułu aktu

Tytuł aktu normatywnego

5. Tytuł aktu prawa wewnętrznego

Przykład: *ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych* cd.

A?

**ZARZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 2 kwietnia 2025 r.

w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej

B?

**ZARZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 2 kwietnia 2025 r.

w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej, sposobu zapewnienia obsługi kancelaryjnej postępowań sądowych a także kategorii pracowników sądowych obowiązanych do noszenia stroju urzędowego lub oznak i warunków ich przydziału

C?

**ZARZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI¹⁾**

z dnia 2 kwietnia 2025 r.

w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej

Tytuł aktu normatywnego

5. Tytuł aktu prawa wewnętrznego

Przykład: *ustawa z dnia 12 lipca 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej*

Art. 420. (...) 3. Minister właściwy do spraw informatyzacji, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw łączności, w drodze zarządzenia, nadaje statut UKE, określając jego komórki organizacyjne.

ZARZĄDZENIE NR 4 MINISTRA CYFRYZACJI¹⁾

z dnia 24 lutego 2025 r.

w sprawie nadania statutu Urzędowi Komunikacji Elektronicznej

---

- 1) Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – informatyzacja, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (Dz. U. poz. 2720).

ODNOŚNIK „UNIJNY”

W przypadku ustawy wdrażającej postanowienia aktu normatywnego ustanowionego przez instytucję Unii Europejskiej.

W przypadku gdy uchwalenie ustawy jest związane z wydaniem lub obowiązywaniem aktu normatywnego ustanowionego przez instytucję Unii Europejskiej, dającego się bezpośrednio stosować.

Odnośnik ten można nowelizować.

ODNOŚNIK „NOWELIZACYJNY”

W przypadku ustawy, w której zostały zamieszczone **przepisy zmieniające lub przepisy uchylające** inne ustawy, po określeniu przedmiotu ustawy zamieszcza się odnośnik do tytułu ustawy, w którym podaje się odrębnie tytuły ustaw zmienianych i tytuły ustaw uchylanych.

Tytuł aktu normatywnego

6. Rodzaje odnośników

[§ 19a ZTP]

1. W przypadku ustawy wdrażającej postanowienia aktu normatywnego ustanowionego przez instytucję Unii Europejskiej po określeniu przedmiotu ustawy zamieszcza się odnośnik do tytułu ustawy informujący o wdrażanym akcie normatywnym i zakresie wdrożenia, co wyraża się w szczególności zwrotem:

1) „**niniejsza ustawa wdraża... (tytuł aktu)**” – w przypadku **wdrożenia w ustawie aktu normatywnego w całości**;

2) „**niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża ... (tytuł aktu)**” – w przypadku **wdrożenia w ustawie w całości tej części postanowień aktu normatywnego, które odnoszą się do zakresu regulacji tej ustawy**.

2. W przypadku ustawy, której uchwalenie jest związane z wydaniem lub obowiązywaniem aktu normatywnego ustanowionego przez instytucję Unii Europejskiej, dającego się **bezpośrednio stosować**, po określeniu przedmiotu ustawy zamieszcza się odnośnik do tytułu ustawy informujący o akcie normatywnym, z którym ustawa jest związana, co wyraża się w szczególności zwrotem „**niniejsza ustawa służy stosowaniu ... (tytuł aktu)**”.

Tytuł aktu normatywnego

6. Rodzaje odnośników

Brzmienia odnośników, które wynikają z ZTP:

Niniejsza ustawa wdraża dyrektywę – w przypadku pełnej implementacji;

Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę – gdy z punktu widzenia zakresu możliwego do uregulowania w danym akcie prawa krajowego implementacja dyrektywy jest pełna, natomiast z punktu widzenia zakresu regulacji dyrektywy – częściowa.

Brzmienia odnośników, które nie wynikają z ZTP:

Niniejsza ustawa wdraża częściowo dyrektywę – gdy nie dokonujemy pełnej implementacji wskazywanej dyrektywy w danym akcie krajowym;

Niniejsza ustawa uzupełnia wdrożenie dyrektywy – gdy dyrektywa była już wdrożona, ale dokonujemy uzupełnienia lub korekty sposobu jej wdrożenia.

Tytuł aktu normatywnego

6. Rodzaje odnośników (możliwe schematy zapisu)

„Niniejsza ustawa wdraża dyrektywy: dyrektywę X, dyrektywę Y oraz dyrektywę Z.”

„Niniejsza ustawa wdraża dyrektywy:

- 1) dyrektywę X;
- 2) dyrektywę Y;
- 3) (...).”

„Niniejsza ustawa:

- 1) wdraża dyrektywę X;
- 2) w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywy: dyrektywę Y oraz dyrektywę Z.”

Tytuł aktu normatywnego

6. Rodzaje odnośników (rekomendowany schemat zapisu)

Do tytułu ustawy (aktu normatywnego krajowego) dodaje się **jeden odnośnik informujący o wdrażanych nią aktach prawa unijnego**, nawet w przypadku gdy dana ustawa obejmuje wdrażanie różnych aktów prawa unijnego i czyni to w różnym zakresie

Rekomendowana redakcja odnośnika (dla czytelności zapisu odnośnika „unijnego” należy podzielić ten odnośnik na odpowiednie punkty):

„Niniejsza ustawa:

- 1) wdraża dyrektywę .....**;
- 2) w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę ...;**
- 3) uzupełnia wdrożenie dyrektywy ....;**
- 4) wdraża częściowo dyrektywę ...;**
- 5) służy stosowaniu rozporządzenia... .”**

Tytuł aktu normatywnego

1. Tytuł ustawy – odnośnik unijny do tytułu ustawy

Przykład: [Odnośnik - ustawa o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.pdf](#)

USTAWA
z dnia 21 grudnia 2000 r.
o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych¹⁾

Tytuł aktu normatywnego

6. Rodzaje odnośników – reguły przytaczania tytułów aktów normatywnych UE

[§ 161a ZTP]

1. Tytuł dyrektywy, rozporządzenia, czy innego aktu normatywnego UE przytaczamy w pełnym brzmieniu ogłoszonym w dzienniku urzędowym (wskazując datę wydania, numer i organ wydający);
2. W metryce promulgacyjnej wskazujemy skrót nazwy, serię, numer i datę dziennika urzędowego – datę wpisujemy z użyciem wyłącznie cyfr: np. „z 07.06.2019”, a po przecinku wpisujemy numer (pierwszej) strony, na której znajduje się akt (np. „Dz. Urz. UE L 131 z 28.05.2009, str. 57”);
3. Jeżeli akt był zmieniany – wymieniamy w odnośniku miejsca publikacji zmian.

Tytuł aktu normatywnego

6. Rodzaje odnośników – reguły przytaczania tytułów aktów normatywnych UE

[§ 162 ZTP]

1. Przy oznaczaniu dzienników urzędowych stosuje się skróty nazw tych dzienników.
2. Nazwy dzienników urzędowych oznacza się skrótami: (...)
- 3a) Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej – skrótem „**Dz. Urz. UE**”;
- 3b) Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej Polskie wydanie specjalne – skrótem „**Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne**”;
- 3c) Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich – skrótem „**Dz. Urz. WE**”

Tytuł aktu normatywnego

6. Rodzaje odnośników – reguły przytaczania tytułów aktów normatywnych UE

Dz. Urz. UE – Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej
(ang. *Official Journal of the European Union*, OJEU)

od dnia **1 lutego 2003 r.** czyli od dnia wejścia w życie Traktatu z Nicei z dnia 30 kwietnia 2004 r. zmieniającego Traktat o Unii Europejskiej, traktaty ustanawiające Wspólnoty Europejskie i niektóre związane z nim akty

wcześniej: Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich, czyli: **Dz. Urz. WE**

wydawany przez Urząd Oficjalnych Publikacji w Luksemburgu w trzech seriach:

Seria L (*leges* – przepisy prawa) – akty prawne

Seria C (*communications* – komunikaty) – projekty aktów prawnych KE

Seria S (*supplement* – suplement) – zamówienia publiczne

Tytuł aktu normatywnego

6. Rodzaje odnośników – zmiana (nowelizacja) odnośnika

[§ 163 ust. 2 ZTP]

W razie potrzeby **odnośnik do tytułu można znowelizować**, stosując odpowiednio zasady wyrażone w dziale II ZTP.

Na przykład:

1. Aktualizacja rozporządzenia unijnego (wydano nowe, ale ustawa jest w całości zgodna i nie wymaga zmian);
2. Dodanie odnośnika unijnego (nowelizacja w związku z wydaniem rozporządzenia unijnego).

Tytuł aktu normatywnego

6. Rodzaje odnośników – zmiana (nowelizacja) odnośnika

Przykład:

USTAWA

z dnia 7 kwietnia 2022 r.

o wyrobach medycznych ^{1), 2), 3)}

Art. 125. W ustawie z dnia 18 marca 2011 r. o Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych (Dz.U. z 2020 r. poz. 836) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w odnośniku nr 1 do tytułu ustawy w pkt 6 średnik zastępuje się kropką i uchyla się pkt 7 i 8;
- 2) do tytułu ustawy dodaje się odnośnik nr 2 w brzmieniu:

„²⁾ Niniejsza ustawa służy stosowaniu:

1) **rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/745** z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych, zmiany dyrektywy 2001/83/WE, rozporządzenia (WE) nr 178/2002 i rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 oraz uchylenia dyrektyw Rady 90/385/EWG i 93/42/EWG (Dz. Urz. UE L 117 z 05.05.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 117 z 03.05.2019, str. 9, Dz. Urz. UE L 334 z 27.12.2019, str. 165, Dz. Urz. UE L 130 z 24.04.2020, str. 18 i Dz. Urz. UE L 241 z 08.07.2021, str. 7);

2) **rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/746** z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro oraz uchylenia dyrektywy 98/79/WE i decyzji Komisji 2010/227/UE (Dz. Urz. UE L 117 z 05.05.2017, str. 176, Dz. Urz. UE L 117 z 03.05.2019, str. 11, Dz. Urz. UE L 334 z 27.12.2019, str. 167 i Dz. Urz. UE L 233 z 01.07.2021, str. 9). ”;

Tytuł aktu normatywnego

1. Tytuł ustawy – zmiana (nowelizacja) odnośnika

Przykład (**budzący wątpliwości**):

Dz.U. 2014 poz. 1328

U S T A W A

z dnia 29 sierpnia 2014 r.

o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw^{1), 2)}

Art. 1. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 851, 915 i 1138) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w odnośniku 1 po pkt 8 dodaje się pkt 8a w brzmieniu:
„8a) dyrektywy Rady 2011/96/UE z dnia 30 listopada 2011 r. w sprawie wspólnego systemu opodatkowania mającego zastosowanie w przypadku spółek dominujących i spółek zależnych różnych państw członkowskich (Dz. Urz. UE L 345 z 29.12.2011, str. 8, z późn. zm.);”;

[§ 19b ZTP]

W przypadku ustawy, w której zostały zamieszczone przepisy zmieniające lub przepisy uchylające inne ustawy, po określeniu przedmiotu ustawy zamieszcza się odnośnik do tytułu ustawy, w którym podaje się odrębnie tytuły ustaw zmieniających i tytuły ustaw uchylanych. Jeżeli zamieszcza się odnośnik, o którym mowa w § 19a, odnośnik podający tytuły zmieniających lub uchylanych ustaw oznacza się jako drugi.

Tytuł aktu normatywnego

6. Rodzaje odnośników – odnośnik o nowelizacjach

1. Wyliczenie zmienianych ustaw – chronologicznie poczynając od ustawy najstarszej:
  - 1) data ustawy,
  - 2) data ogłoszenia,
  - 3) pozycja, pod którą dana ustawa została ogłoszona w Dz. U.;
2. W odnośniku o nowelizacjach nie podaje się metryczek publikacyjnych wymienionych w nim ustaw (podaje się tytuły ustaw).
3. W odnośniku o nowelizacjach odrębnie podaje się tytuły ustaw zmienianych i uchylanych.

Przykład (**budzący wątpliwości**): [Odnośnik - ustawa o obronie Ojczyzny.pdf](#)

USTAWA

z dnia 11 marca 2022 r.

o obronie Ojczyzny¹⁾

¹⁾ **Niniejszą ustawą zmienia się ustawy:** ustawę z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych, ustawę z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, ustawę z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, (...) ustawę z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów, ustawę z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty, **ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego**, ustawę z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, (...) i ustawę z dnia 2 grudnia 2021 r. o szczególnych zasadach wynagradzania osób realizujących zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa **oraz uchyla się ustawy:** ustawę z dnia 21 kwietnia 1966 r. o ustanowieniu Medalu „Za udział w walkach o Berlin” i Medalu „Za zasługi dla obronności kraju”, ustawę z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, ustawę z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy niezawodowych, (...) i ustawę z dnia 9 października 2009 r. o dyscyplinie wojskowej.

USTAWA

z dnia 6 czerwca 1997 r.

Kodeks karny wykonawczy

Data ustawy: 6 czerwca 1997 r.

Data ogłoszenia: 5 sierpnia 1997 r.

Pozycja: 557

Data ogłoszenia ostatniego tekstu jednolitego: 8 maja 2024 r.

USTAWA

z dnia 6 czerwca 1997 r.

Kodeks postępowania karnego

Data ustawy: 6 czerwca 1997 r.

Data ogłoszenia: 2 sierpnia 1997 r.

Pozycja: 555

Data ogłoszenia ostatniego tekstu jednolitego: 15 stycznia 2025 r.

Przykład:

USTAWA z dnia 2 grudnia 2016 r. o wyposażeniu morskim¹⁾

---

¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/90/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie wyposażenia morskiego i uchylającą dyrektywę Rady 96/98/WE (Dz. Urz. UE L 257 z 28.08.2014, str. 146).

²⁾ Niniejszą ustawą:

- 1) zmienia się ustawy: ustawę z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej, ustawę z dnia 16 marca 1995 r. o zapobieganiu zanieczyszczaniu morza przez statki, ustawę z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, ustawę z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności, ustawę z dnia 17 listopada 2006 r. o systemie oceny zgodności wyrobów przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa oraz ustawę z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim;
- 2) uchyla się ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o wyposażeniu morskim.

Tytuł aktu normatywnego

6. Rodzaje odnośników – kolejność odnośników

1. odnośnik informujący o **wdrożeniu prawa unijnego**;
2. odnośnik informujący o **ustawach zmienianych i uchylanych**;
3. odnośnik informujący o **notyfikacji technicznej**.

W przypadku rozporządzenia ministra kierującego działem administracji rządowej pierwszym odnośnikiem będzie odnośnik tzw. odnośnik „atrybucyjny” (przy nazwie organu).

Tytuł aktu normatywnego

6. Rodzaje odnośników – kolejność odnośników

Przykład:

USTAWA

z dnia 29 sierpnia 2014 r.

o charakterystyce energetycznej budynków^{1), 2)}

- ¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz. Urz. UE L 153 z 18.06.2010, str. 13).
- ²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane oraz ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Przykład: *ustawa z dnia 7 kwietnia 2022 r. o wyrobach medycznych*

1) Niniejsza ustawa służy stosowaniu:

1) **rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)** 2017/745 z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych, zmiany dyrektywy 2001/83/WE, rozporządzenia (WE) nr 178/2002 i rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 oraz uchylenia dyrektyw Rady 90/385/EWG i 93/42/EWG (Dz. Urz. UE L 117 z 05.05.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 117 z 03.05.2019, str. 9, Dz. Urz. UE L 334 z 27.12.2019, str. 165, Dz. Urz. UE L 130 z 24.04.2020, str. 18 i Dz. Urz. UE L 241 z 08.07.2021, str. 7);

2) **rozporządzenia** Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/746 z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro oraz uchylenia dyrektywy 98/79/WE i decyzji Komisji 2010/227/UE (Dz. Urz. UE L 117 z 05.05.2017, str. 176, Dz. Urz. UE L 117 z 03.05.2019, str. 11, Dz. Urz. UE L 334 z 27.12.2019, str. 167 i Dz. Urz. UE L 233 z 01.07.2021, str. 9);

3) **rozporządzenia** Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1020 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie nadzoru rynku i zgodności produktów oraz zmieniającego dyrektywę 2004/42/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 765/2008 i (UE) nr 305/2011 (Dz. Urz. UE L 169 z 25.06.2019, str. 1).

2) **Niniejszą ustawą zmienia się ustawy:** ustawę z dnia 20 lipca 1950 r. o zawodzie felczera, ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego, ustawę z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty, ustawę z dnia 22 sierpnia 1997 r. o publicznej służbie krwi, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, ustawę z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe, ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. o diagnostyce laboratoryjnej, ustawę z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne, ustawę z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności, ustawę z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawę z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, (...) ustawę z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, ustawę z dnia 10 grudnia 2020 r. o zawodzie farmaceuty, ustawę z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny oraz uchyła się ustawę z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych.

3) **Niniejsza ustawa została notyfikowana Komisji Europejskiej** w dniu 5 listopada 2021 r., pod numerem 2021/698/PL, zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), które wdraża postanowienia dyrektywy (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (ujednolicenie) (Dz. Urz. UE L 241 z 17.09.2015, str. 1).

Dziękujemy za uwagę!

